

محمد رضا نوایی لوسانی

جعفر آهنگران

غلامحسین مظفری

محمد ابراهیم انصاری لاری

علی اصغر مونسان

مروری بر سخنرانی ۹ مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش در مراسم معارفه در بازده سال اخیر،

حکمرانان کیش در ۱۱ سال گذشته چه گفتند؟

ادامه از صفحه ۳

البته اوج این تفکر ضد مناطق آزاد تجاری صنعتی را بعدتر و به شکل بسیار پررنگ در متن استعفا نوایی لوسانی و هاشم پذیرش استعفاء توسط سعید محمد مشاهده کرد. در گزارش بعدی متن استعفاء و هاشم سعید محمد در پذیرش استعفاء که در نوع خود سند ارزشمند و ماندگاری در تاریخ مناطق آزاد تجاری صنعتی است، نقد خواهیم کرد.

مهدی کشاورز (۲۳ اسفند ماه ۱۴۰۰-۷ دی ماه ۱۴۰۱)

۴ روز بعد از استعفاء جنجالی محمد رضا نوایی لوسانی، مهدی کشاورز، زاده ۱۳۵۳ در تهران با اصالت رودسری با حکم سعید محمد به عنوان مدیرعامل منطقه آزاد تجاری صنعتی کیش منصوب شد.

وی دارای مدرک کارشناسی مهندسی عمران و کارشناسی ارشد مدیریت کسب و کار بود. از جمله سوابق اجرایی مهدی کشاورز چاقچیری می توان به این موارد اشاره کرد: مدیرعامل موسسه نور در تهران، مدیرعامل و عضو هیئت مدیره شرکت مهندسی توسعه آب تابان، عضو هیئت مدیره شرکت تامین مسکن جوانان مسکن نوید ایرانیان، سرپرست شرکت تامین مسکن جوانان (نجان)، مسئول نقشه برداری و معاونت فنی (جانشین کارگاه) موسسه حرا، مسئول دفتر فنی شرکت مهندسی سپاس، مدیر فنی و جانشین مدیر پروژه سد کارون ۴ در دگان استان چهارمحال بختیاری، و آخرین سمت وی تا قبل از انتصاب به مدیرعاملی سازمان منطقه آزاد کیش، با حکم سعید محمد به عنوان مشاور دبیر و مدیر کل امور فنی، زیربنایی و املاک دبیر خانه شوروی عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی منصوب شده بود. حضور مهدی کشاورز در مناطق آزاد با شروع مسئولیت سعید محمد آغاز و اندکی پس از برکناری سعید محمد با برکناری ایسان توسط حجت عبدالملکی در ۷ دی ماه ۱۴۰۱ به پایان رسید.

بی شک فضای مراسم معارفه مهدی کشاورز در تاریخ جزیره کیش بی سابقه است. روزنامه اقتصاد کیش فضای جلسه معارفه را که پشت درهای بسته و بدون حضور کیشوندان و اصحاب رسانه برگزار شد را با تیتراژ «معارفه پادگانی» به نقد کشید. این روزنامه در نقد شیوه برگزاری جلسه معارفه که به باورم به خاطر بیم رویاری سعید محمد با رسانه ها و افکار عمومی کیش و فرار از این رویارویی و پاسخگویی بود، نوشت «در دولتی که شفاف سازی و مردم داری را سرلوحه شعارهای خود قرار داده است بنظر می رسد وقوع چنین اتفاقاتی کمی عجیب و کم لطفی به برنامه های دولت و رئیس جمهور محترم باشد و اجراء چنین روش های پادگانی در برنامه های که اتفاقا همگان باید با افکار و دیدگاه های مدیران جزیره منطقه آشنا شوند بر خلاف سیاست های دولت مردمی و بی اعتنایی و بی توجهی به مردم و فعالان اقتصادی کیش است که دوست دارد با افکار و دیدگاه های مدیران منطقه آشنا شوند». بازم تاکید می کنم به باورم سعید محمد با برگزاری جلسه معارفه در پشت درب های بسته سعی داشت خود را در معرض پرسش رسانه ها برای نام استعفاء محمد رضا نوایی لوسانی و هاشم بسیار معنادار و کمی نوشته بود. قرار ندهد. نکته قابل اعتناء دیگر هم زمانی تغییر ترکیب هیئت مدیره با معرفی مهدی کشاورز است.

مهدی کشاورز در مراسم معارفه «مدیریت علمی و بر مبنای عقل و به دور از نمایش» را لب سخن خود معرفی کرد. داشتن نگاه علمی به مسائل، تعامل و مشورت، پرهیز از شعار گرایی و اقدام های هیجانی و نمایشی، حضور میدانی مسئولان و مدیران استفاده از علوم روز برای افزایش بهره وری مدیران و کارکنان را محورهای اصلی برنامه های مدیریت جدید معرفی کرد. وی با اشاره به برنامه های کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت خود خاطر نشان کرد: ایجاد نظم و ساماندهی شرایط موجود در منطقه، شفاف سازی و کوتاه کردن فرآیندها، چابک سازی و استاندارد سازی ساختار، ایجاد تناسب آشغال با شاغل و تعیین تکلیف پرسنل های باز سازمان از جمله برنامه های کوتاه مدت خود معرفی کرد. کشاورز در خصوص برنامه های میان مدت نیز افزود: تسریع در تکمیل پروژه های فنی و زیرساختی، ایجاد درآمدهای پایدار با سازمان، حل مشکلات برق و آب جزیره کیش، توسعه حوزه های گردشگری سلامت، ورزشی و علمی، چشاره جویری برای کنترل قیمت اجاره و هزینه های زندگی و مسکن، همچنین افزایش تراز آموزشی هم از بعد فضا و هم کیفیت، ایجاد بورس بین الملل و تأسیس بانک آفشور از جمله برنامه های بلند مدت مدنظر است که می توان به آن اشاره کرد. وی در ادامه، ایجاد شهر هوشمند در آمدهای پایدار و پرهیز از زمین فروشی و همچنین ایجاد هاب خدماتی و مالی و بیمه ای را از برنامه های بلندمدت خود در دوره مسئولیتش در سازمان منطقه آزاد کیش برشمرد.

مهدی کشاورز

سعید پورزادی

رحیم سرهنکی

محمد جعفر کبیری

دردوره ۱۱ ساله مورد بررسی ۹ مدیرعامل و سرپرست در منطقه آزاد کیش منسوب شدند. علی اصغر مونسان طولانی ترین مدت مسئولیت را داشت. کوتاه ترین دوره مسئولیت نیز متعلق به محمد رضا نوایی لوسانی بود. علی اصغر مونسان، محمد ابراهیم انصاری لاری، غلامحسین مظفری، جعفر آهنگران، محمد رضا نوایی لوسانی، مهدی کشاورز، سعید پورزادی، رحیم سرهنکی و محمد جعفر کبیری در دولت های یازدهم، دوازدهم، سیزدهم و چهاردهم، کسوت

مدیرعاملی و سرپرستی منطقه را برتن کردند. وضعیت بی ثباتی بعد از پایان دوره علی اصغر مونسان در شهریورماه ۱۳۹۶ و آغاز دوره دوم دولت حسن روحانی یعنی دولت دوازدهم تشدید شد و در دولت سیزدهم تشدید شد. محمد ابراهیم انصاری لاری، غلامحسین مظفری و جعفر آهنگران در طول ۲ سال دولت دوازدهم، یعنی ۳ مدیرعامل در طول ۴ سال، مدیریت منطقه را برعهده داشتند. همچنین در طول دوره سه ساله دولت سیزدهم جعفر آهنگران، نوایی لوسانی، مهدی کشاورز، سعید پورزادی و رحیم سرهنکی یعنی ۵ مدیر در مدت ۳ سال مدیریت منطقه را برعهده داشتند. یکی از خروجی های بی ثباتی مدیریت در دولت دوازدهم و سیزدهم برای منطقه آزاد تجاری صنعتی کیش از دست رفتن فرصت و تکرار مکرر مسائل حل نشده بود. مدیران عامل در شرایط بی ثباتی مدیریتی، فرصت حل مسائل را از دست دادند. نظام مسائل جزیره کیش با فرصت سوزی های ناشی از بی ثباتی مدیریتی روز به روز عمیق تر و گسترده تر شد. بر اساس متن سخنرانی های مدیران عامل در مراسم معارفه می توان ادعا کرد، در ۱۱ سال اخیر با مسئله گویی و نه حل مسئله رویرو بوده ایم.

تکرار چالش های چون زیرساخت ها به ویژه وضعیت آب و برق، واکنداری کیش ایر، کمبود آزاد دهنده فضای آموزشی، وضعیت کیفی آموزش و پرورش جزیره، بهداشت و درمان، حمل و نقل درون جزیره و هوایی و دریایی، توسعه پیکرانه به ویژه در بنادر ورودی، وضعیت خدمات فرودگاهی و بندری، ناترازی درآمد و هزینه سساکان، گران شدن مسکن و زندگی، ورود برخی از دستگاه های اجرایی بدون طی تشریفات قانونی برای استقرار در جزیره، از هم گسیختگی انسجام اجرایی با بی توجهی به ماده ۱۶۵ احکام دائمی بر نامه های توسعه و ماده ۲۷ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری صنعتی، گسیل مدیران بی تجربه و ناآشنا به مناطق آزاد تجاری صنعتی، فعال شدن شکاف بین قانون مناطق آزاد با مقررات، بخشنامه ها و رویه های اداری، مزیت زبانی از مناطق با اعمال مقررات سرزمین اصلی مناطق آزاد و دبیرخانه، مسائل مالیاتی و مالیات بر ارزش افزوده، مسائل بانکی، بیمه ای و مالی، تهدید گروه های فشار برای ایجاد اختلال در توسعه گردشگری، فرسایش و طولانی شدن فرایندها اداری، بر حرم شدن سازمان، سرعت بخشی به اجرای پروژه ها، رابطه جامعه محلی و بومیان با سازمان و تداخل چشم اندازها در بازده سالهای اخیر، برای جامعه کیش موجی از بی اعتمادی و عدم شفافیت را به همراه آورد.

۱۱ سال طلایی که در صورت ثبات مدیریتی می توانست فرصتی برای حل مسائل فراهم آورد. سرعت تغییر مدیران در بازده سال اخیر به گونه ای بود که ساکنان جزیره کیش با مطایبه می گفتند، اگر چند استثناء از حذف کنیم مدیران منصوب فرصت یادگیری مسیر منزل به خانه و بالعکس را هم بدست نیاوردند. با شروع دولت چهاردهم یکی از انتظارات به حق ساکنان، فعالان اقتصادی، جامع صنفی و کیشوندان آن است که چالش بی ثباتی مدیریتی که سالهاست گریبانگیر مناطق آزاد تجاری صنعتی شده است را مدیریت کرده و بیش از این فرصت سوزی اتفاق نیفتد. نگاهی به تجربه مناطق آزاد تجاری صنعتی در دنیا و به ویژه در منطقه نشان می دهد که ثبات مدیریت به عنوان یک رکن فرصت ساز و سرمایه آفرین می تواند به فرایند توسعه شتاب بخشد. سوال محوری و اصلی این است که آیا رضا مسرور دبیر شورای عالی مناطق آزاد تجاری صنعتی و ویژه اقتصادی می تواند ثبات مدیریتی در مناطق آزاد تجاری صنعتی را به ارغان بیابورد؟ ماه ها و سالهای پیش رو پاسخی این پرسش را خواهند داد. با امیدواری و خوش بینی به ایام پیش رو می نگریم. امید که ثبات مدیریتی تامین شود.

۱۲- نیاز داریم با توسعه «دیپلماسی اقتصادی» و همکاری های تجاری متوازن با همسایگان، کیش را به یک پیشران اقتصادی مبدل کنیم
۱۳- برای بهبود شرایط کارآفرینان و سرمایه گذاران، کیش باید توسعه زیرساخت ها، اصلاح فرآیندها و تسهیل فضای کسب و کار و ارائه بسته های تشویقی و حمایتی هدفمند را مورد توجه قرار دهد.
۱۴- در راستای اصلاح فرآیندها و تسهیل فضای کسب و کار، مناطق آزاد و کیش باید به نمادی از چابکی در فرآیندهای اداری تبدیل شوند.
۱۵- به قوانین مرفعی همچون «چگونگی اداره ای مناطق آزاد» و «ماده ۶۵ قانون احکام دائمی توسعه کشور» سبلی از مقررات اضافی تحمیل شده است. باید این مقررات اضافی را حذف یا بازنگری کنیم.
۱۶- تمامی تلاش خود را برای تغییر سیاست های مالیاتی و گمرکی جاری در مناطق آزاد، از طریق ارائه بسته های تشویقی و حمایتی هدفمند جهت پوشش بخشی از ریسک سرمایه گذاران داخلی و خارجی به کار خواهیم برد.
۱۷- در کیش ابزارهای جدید تأمین مالی نظیر شرکت های سهامی عام پروژه، صندوق های تأمین مالی خصوصی و نظایر آن استفاده نشده است و باید مورد استفاده قرار گیرد.
۱۸- ارتقا سهم تأمین مالی منطقه آزاد کیش، در سپهر بازار بدهی کشور
۱۹- موانع راه اندازی بورس بین الملل و بانک آف شور را برطرف کرده و در مسیر تبدیل شدن به یک فاینانشال سیتی قرار بگیریم.
۲۰- هدایت سرمایه های جدید به سمت «اقتصاد خلاق، فناوری های نو و هوش مصنوعی» در کیش
۲۱- باید در کیش به سمت «تولیدات و خدمات صادرات محور» حرکت کرد
۲۲- بخش گردشگری مزیت جاودان کیش است و هدف ما توجه ویژه به نسل سوم صنعت گردشگری یعنی «گردشگری خلاق» در منطقه خواهد بود.
۲۳- کیش در کوتاه مدت باید به سمت گردشگری رویداد محور و در میان مدت به سمت گردشگری ورزشی و سلامت حرکت کند
۲۴- توسعه واقعی با انسان معنا پیدا می کند. ما در این مسیر، به بهبود کیفیت زندگی کیشوندان و حفاظت از زیست بوم جزیره متعهدیم؛ نمی توان توسعه خواست و فرهنگ و هنر را رها کرد، آموزش و پرورش و سلامت استاندارد را تأمین نکرد و یا حافظ محیط زیست و جان مرجانی کیش نبود.
۲۵- باید سیاست بانکی و اصلاح فرآیندهای حین روحانی، مرحوم سعید ابراهیم رئیسی و مسعود پزشکیان منصوب شدند. علی اکبر ترکان در دوره اول دولت یازدهم، مرتضی بانک و حمید رضا مومنی در دولت دوازدهم حسن روحانی، سعید محمد، نصرالله ابراهیمی و حجت عبدالملکی در دوره دولت سیزدهم و رضا مسرور در دولت چهاردهم مسعود پزشکیان در کسوت دبیری ایفاء مسئولیت کردند.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد کیش در پایان مراسم معارفه و در بین مسئولین حاضر در جلسه گفت، قول می دهم آدم صادق و پاکدستی باشم و اجازه نفوذ هیچ امضای طلایی ای در سواستفاده از منابع عمومی منطقه را ندهم.
من شکایت مهدی کشاورز از اقدام غیر قانونی حجت عبدالملکی دبیر وقت شوروی عالی مناطق آزاد در برکناری وی از سمت مدیرعاملی سازمان، سند مهمی است که در بخش دوم این گزارش به آن خواهیم پرداخت.
سرپرستی سعید پورزادی (۷ دی ماه ۱۴۰۱-۱۱ خردادماه ۱۴۰۲) با برکناری مهدی کشاورز دوره دوم سرپرستی سعید پورزادی، زاده کیلان دماوند، آغاز می شود. مدت سرپرستی این بار برخلاف نوبت پیشین که ۴ روز به طول کشید، مدت ماه ادامه یافت و با معرفی رحیم سرهنکی در ۱۱ خردادماه ۱۴۰۲ به عنوان مدیرعامل سازمان منطقه آزاد تجاری صنعتی تهران بی نتیجه بود. به نظر می رسد پیشینه رحیم سرهنکی (۱۱ خردادماه ۱۴۰۲-۲۸ آبان ماه ۱۴۰۳)